

zaaknummer 2011T294

12 februari 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. J.P.A. Thijssen, juridisch adviseur te Rotterdam,

tegen:

(wijlen) [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven priester van het bisdom Roermond.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 9 mei 2012. Op 23 juli 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], vicaris-generaal van het bisdom Roermond.

Op 14 november 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen en werd bijgestaan door haar juridisch adviseur. Namens het Bisdom zijn verschenen [naam] voornoemd en [naam], juridisch adviseur. Betrokkenen hebben hun standpunt toegelicht.

2. De klacht

2.1. Na een val van een paard in 1996 heeft klaagster haar herinneringen aan het seksueel misbruik door aangeklaagde hervonden. Aangeklaagde was kapelaan en tevens de neef van de moeder van klaagster. Klaagster is tussen haar derde en zesde levensjaar door aangeklaagde gedurende geruime tijd seksueel misbruikt waaronder meerdere verkrachtingen op verschillende locaties.

Klaagster herinnert zich dat zij, toen zij drie was, met andere kinderen uit de buurt bloemen ging plukken om daarmee de kerk (in [plaats]) te versieren. Als ze de bloemen hebben afgegeven in de kerk, en klaagster als laatste de kerk wil verlaten, lukt het haar niet om de

deur te openen. Aangeklaagde neemt haar dan mee naar de sacristie, waar klaagster aan armen en benen wordt vastgebonden op een stoel. Ze moet iets zwaars vasthouden en mag zich niet bewegen. In de sacristie is ook een jongen van ongeveer acht jaar oud aanwezig. Aangeklaagde staat achter de jongen en maakt rare bewegingen. De ogen van de jongen staan raar. Achteraf realiseert klaagster zich dat de jongen op dat moment door aangeklaagde werd verkracht. Ook klaagster is die middag door aangeklaagde verkracht. Ter zitting heeft klaagster verklaard dat zij toen oraal is verkracht.

Klaagster herinnert zich voorts dat zij bij de waterput bij de boerderij van de ouders van aangeklaagde door aangeklaagde werd vastgepakt aan enkels en polsen en in een bak, die aan de waterput hing, werd gestopt. Daarna werd zij verkracht in de aardappelkelder.

Klaagster herinnert zich ook dat zij meerdere malen vastgebonden werd aan enkels en polsen en dat zij daarna werd verkracht. Eenmaal kwam de moeder van aangeklaagde binnenlopen op de hooizolder, terwijl aangeklaagde daar alleen was met klaagster. Aangeklaagde gooide klaagster toen van de hooizolder af.

Klaagster kan zich niet meer herinneren hoe vaak er sprake is geweest van dergelijk misbruik. Zij herinnert zich de aanpak van aangeklaagde als zeer angstaanjagend en gewelddadig. In haar herinnering is er minimaal acht keer sprake geweest van vaginale, anale alsook orale verkrachting.

2.2. Gedurende haar hele leven heeft klaagster druk en stress ervaren, waarvan zij niet kon duiden of begrijpen waar die vandaan kwamen. Inmiddels weet zij dat deze druk is ontstaan door het seksuele misbruik. Deze druk heeft er onder andere toe geleid dat zij vele malen is verhuisd en uiteindelijk zelfs uit [plaats] is weggegaan. Klaagster geeft aan voortdurend depressief te zijn en ook suïcidaal te zijn geweest. Er is geconstateerd dat zij lijdt aan een post traumatisch stress syndroom. Klaagster heeft diverse behandelingen en therapieën ondergaan. In 1996 is klaagster volledig arbeidsongeschikt geraakt wegens concentratiestoornissen.

2.3. Voor klaagster is het van groot belang dat er vanuit de verantwoordelijken van de Kerk erkenning komt van het seksuele misbruik dat haar is overkomen. Daarnaast wil klaagster aanspraak maken op financiële compensatie voor de door haar geleden schade.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De vicaris-generaal heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde, maar dat uit de summier gegevens die zijn aangetroffen in de archieven geen enkele aanwijzing is gevonden die enig licht werpt op de verschillende overplaatsingen. Uit niets blijkt van enige bijzonderheden. Ook onderzoek in de archieven van de arrondissementsrechtbank [plaats] en [plaats] en in het archief van de gemeentepolitie [plaats] heeft geen aanwijzingen opgeleverd over aangeklaagde. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klaagster onwaarheid spreekt.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik

worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Klaagster heeft diverse verklaringen van derden overgelegd als steunbewijs. De heer [naam], een broer van klaagster, verklaart dat hij weet dat klaagster in de tweede helft van de jaren '50 en begin jaren '60 meerdere keren door aangeklaagde seksueel is misbruikt. Dat misbruik bestond volgens hem uit gedwongen fellatio. Hij maakt er voorts melding van dat er geruchten gingen dat aangeklaagde steeds weer (seksuele) problemen had met zijn huishoudsters. Daarnaast verklaart hij dat hij van een nichtje, die verpleegster is in het ziekenhuis in [plaats], heeft gehoord dat aangeklaagde, toen hij vlak voor zijn dood in dat ziekenhuis lag, het vrouwelijke verplegend personeel lastig viel met seksueel onaanvaardbaar gedrag. Mevrouw [naam], een zus van klaagster, verklaart dat zij zich herinnert dat er een keer een familievergadering werd gehouden, omdat zij een potloodventer langs de weg had zien staan. Tijdens die vergadering is er ook gesproken over klaagster, omdat er iets met haar gebeurd was. De zus van klaagster weet niet meer wat, maar het had iets met seksualiteit te maken. Klaagsters zus heeft zelf meegemaakt dat zij als jong meisje bij aangeklaagde op schoot zat en dat hij toen zijn hand onder haar rokje schoof. Klaagsters zus gleed vervolgens snel van zijn schoot af. Ook klaagsters zus maakt melding van geruchten over ongepast seksueel getint gedrag tegenover zijn huishoudsters en ziekenhuispersoneel. Mevrouw [naam], ook een zus van klaagster, verklaart dat klaagster haar vlak na het overlijden van aangeklaagde heeft verteld dat zij op driejarige leeftijd enkele jaren door aangeklaagde seksueel was misbruikt. Ook deze zus maakt melding van de hiervoor reeds genoemde geruchten. De heer [naam], huisarts van klaagster, heeft in zijn verklaring de diagnose van de psychiater weergegeven, waarin onder meer staat: "(...) gescheiden vrouw met traumatiserende incestervaringen in de vroege jeugd." Klaagster heeft ook het rapport van [naam], psychiater, overgelegd. Uit dit rapport blijkt dat klaagster de psychiater heeft verteld over de verkrachtingen door aangeklaagde. Uit de verklaring van [naam], arts-acupuncturist, blijkt dat klaagster in de periode 2007-2010 intensief door hem is behandeld wegens de nasleep van ernstig seksueel misbruik op 3 en 4 jarige leeftijd door aangeklaagde.

4.4. De verklaring van klaagster is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. Uit haar verklaring en de overgelegde steunbewijzen is naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende aannemelijk geworden dat klaagster door aangeklaagde seksueel is misbruikt. De voorhanden steunbewijzen zijn naar het oordeel van de Klachtencommissie evenwel niet toereikend om de stelling van klaagster dat zij minimaal acht keer verkracht is door aangeklaagde aannemelijk te achten. Na zeer ampel beraad is de Klachtencommissie dan ook tot de slotsom gekomen dat er bij klaagster weliswaar sprake is geweest van seksueel misbruik door aangeklaagde gedurende geruime tijd en met enige frequentie, maar dat het voor de Klachtencommissie niet mogelijk is gebleken de precieze aard van dat seksueel misbruik met voldoende aannemelijkheid vast te stellen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Roermond de klacht, zoals onder 4.4. nader is omschreven gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 12 februari 2013 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en prof. dr. H.B.M. van de Wiel, leden, bijgestaan door mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Bisschop van Roermond en aan klaagster verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Bisschop.